

На основу члана 39. став 6, члана 46. став 1. и члана 46д став 9. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014, 30/2018 и 19/2025) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС, 44/2018 и 19/2025), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

## **О Д Л У К У О БЛИЖИМ УСЛОВИМА И НАЧИНУ ВРШЕЊА КОНТРОЛЕ МЕЊАЧКОГ ПОСЛОВАЊА**

### **Основне одредбе**

1. Овом одлуком прописују се ближи услови и начин вршења контроле мењачког пословања:

1) резидента – привредног субјекта који се бави пружањем поштанских услуга и који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност (у даљем тексту: јавни поштански оператор);

2) резидента – правног лица и резидента – предузетника којима је, у складу са Законом о девизном пословању (у даљем тексту: Закон), издато овлашћење за обављање мењачких послова (у даљем тексту: овлашћени мењачи).

Овом одлуком уређују се и мере и новчане казне које Народна банка Србије може изрећи у поступку контроле мењачког пословања.

Одредбе ове одлуке сходно се примењују и на проверу физичких лица, односно правних лица или предузетника који нису лица из става 1. ове тачке а за која постоји сумња да неовлашћено обављају мењачке послове, а коју Народна банка Србије врши у складу с чланом 46д Закона.

Контрола мењачког пословања банака врши се у складу са законом којим се уређују банке и прописом којим се уређују ближи услови и начин вршења контроле банака и посебне ревизије банке.

2. Предмет контроле из тачке 1. став 1. ове одлуке (у даљем тексту: контрола) јесте провера и утврђивање законитости и правилности обављања мењачких послова у складу са Законом, прописом Народне

банке Србије којим се уређују услови и начин обављања мењачких послова, прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма и ограничавање располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (у даљем тексту: прописи којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма) и другим прописима чију примену код субјекта контроле из тачке 1. став 1. ове одлуке (у даљем тексту: субјекти контроле) надзире Народна банка Србије, као и уговором о обављању мењачких послова који је субјект контроле закључио с банком, односно банкама.

3. Појмови мењачко место, благајничко место, софтвер и радни дан мењача, у смислу ове одлуке, имају значење утврђено прописом Народне банке Србије којим се уређују услови и начин обављања мењачких послова.

Радни дан, у смислу ове одлуке, јесте сваки дан осим суботе, недеље и дана државног и верског празника који је проглашен нерадним даном у Републици Србији.

### **Услови и начин вршења контроле**

4. Народна банка Србије контролу врши на следеће начине:

1) посредно – прикупљањем, праћењем, проверавањем и анализом извештаја и друге документације коју јој субјект контроле доставља на основу Закона и прописа Народне банке Србије, односно на њен захтев, као и друге документације, односно података којима Народна банка Србије располаже;

2) непосредно – контролом обављања мењачких послова на мењачком месту и на благајничком месту, као и на другом месту које је у вези са обављањем мењачких послова, односно у свим просторијама субјекта контроле и у просторијама лица која су са субјектом контроле повезана имовинским, управљачким или пословним односима – увидом у пословне књиге, уговоре и другу документацију која се односи на мењачко пословање субјекта контроле, односно пословање тог лица.

Достављањем субјекту контроле решења, записника и других аката, као и обавештења, захтева и других писмена Народне банке Србије, који су у вези с контролом – сматра се да су они достављени и одговорном лицу у субјекту контроле и не може се доказивати супротно.

Народна банка Србије у вршењу контроле сарађује с Пореском управом, царинским органом, полицијом, односно другим надлежним органима. Ова сарадња нарочито подразумева међусобну размену

података, налаза и информација потребних за вршење контроле.

### **Посредна контрола**

5. Проверу законитости и правилности обављања мењачких послова Народна банка Србије врши континуирано на основу извештаја и документације коју субјект контроле доставља у складу с прописима из тачке 2. ове одлуке, односно на њен захтев, као и друге документације, односно података којима Народна банка Србије располаже.

6. Народна банка Србије сачињава записник о извршеној посредној контроли ако том контролом утврди да је субјект контроле учинио неправилности у обављању мењачких послова.

На поступак након сачињавања записника о извршеној посредној контроли сходно се примењују одредбе ове одлуке које се односе на поступак непосредне контроле.

### **Непосредна контрола**

7. Непосредну контролу врше запослени у Народној банци Србије или друга ангажована лица које решењем за то одреди гувернер или лице које он овласти (у даљем тексту: овлашћена лица).

У решењу из става 1. ове тачке наводе се нарочито: назив субјекта контроле, предмет контроле и датум почетка контроле.

У току непосредне контроле решење из става 1. ове тачке може се допунити, односно изменити.

Доношењем решења из става 1. ове тачке покренут је поступак непосредне контроле субјекта контроле. Ово решење уручује се заступнику, односно другом овлашћеном лицу субјекта контроле или другом ангажованом лицу субјекта контроле које се затекне у његовим пословним просторијама по доласку у те просторије.

При вршењу непосредне контроле овлашћена лица су дужна да код себе, поред решења из става 1. ове тачке, имају и службену легитимацију која служи за њихову идентификацију и доказивање својства лица овлашћених за вршење те контроле.

Народна банка Србије може ангажовати друга лица која ће присуствовати непосредној контроли ради пружања одговарајуће стручне подршке овлашћеним лицима при вршењу те контроле.

8. Субјект контроле дужан је да овлашћеном лицу омогући несметано вршење контроле и да с њим сарађује.

Субјект контроле дужан је да овлашћеном лицу, ради вршења непосредне контроле, омогући приступ мењачком месту и благајничком месту, као и свим другим местима која су у вези са обављањем мењачких послова, да му стави на увид пословне књиге, документацију и податке које то лице захтева – у писменој или електронској форми, као и да му омогући несметан и потпун приступ опреми, видео-снимцима с мењачког места за најмање 30 последњих дана у којима је овлашћени мењач обављао мењачке послове, базама података, рачунарским програмима и софтверу, односно другим ресурсима информационог система које користи.

Ако су документација и подаци из става 2. ове тачке сачињени на језику који није српски, Народна банка Србије може од субјекта контроле захтевати да о свом трошку обезбеди превод те документације и података на српски језик, који је оверио судски тумач.

Заступници, односно одговорна и овлашћена лица субјекта контроле обавезни су да овлашћеном лицу, на његов захтев, дају и писмене одговоре на питања која им се поставе, у року који је утврђен у том захтеву, као и да, по потреби, пруже доказе у вези с тим одговорима.

9. У вршењу непосредне контроле овлашћено лице може да предузима следеће радње:

1) да приступа мењачком месту и благајничком месту, као и другим местима која су у вези са обављањем мењачких послова, односно другим просторијама мењача;

2) да захтева да се обезбеде копије докумената који су у вези с предметом контроле и/или техничка подршка приликом приступа пословним књигама у електронском облику;

3) да прегледа пословна места, односно пословне просторије, предмете, уређаје и опрему у вези с предметом контроле;

4) да утврди идентитет лица која раде на пословима који су предмет контроле, идентитет одговорних лица мењача, као и других лица која су затечена на благајничком месту;

5) да непосредно комуницира са одговорним лицима и радницима који непосредно обављају мењачке послове ради добијања информација и објашњења који се односе на предмет контроле;

6) да затражи суздржавање од сваког поступања које је у супротности са одредбама Закона и другог прописа.

10. Народна банка Србије, односно овлашћено лице може у току

непосредне контроле од субјекта контроле привремено одузети девизе, ефективни страни новац, чекове, хартије од вредности, динаре, електронски новац, дигиталну имовину, платне картице, предмете, пословне књиге, евиденције, исправе или другу документацију – ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела, прекршаја или друге кажњиве радње или да су стечени или настали извршењем кривичног дела, прекршаја или друге кажњиве радње.

Ако се пословне књиге, евиденције, исправе или друга документација из става 1. ове тачке налазе на трајном носачу податка или на другим средствима за аутоматску обраду података, Народна банка Србије може привремено одузети и тај носач, односно та средства.

Овлашћено лице издаје потврду о привремено одузетим средствима и предметима из ст. 1. и 2. ове тачке.

Привремено одузимање девиза и динара из става 1. ове тачке који се налазе на новчаним рачунима субјекта контроле врши се на основу решења Народне банке Србије којим се налаже блокада тих средстава и њихов пренос на рачун Народне банке Србије.

Овлашћено лице дужно је да одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана одузимања средстава и предмета из ст. 1. и 2. ове тачке:

1) депонује ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности – на рачун Народне банке Србије или у оставу код Народне банке Србије;

2) депонује готовину у динарима – на рачун Народне банке Србије;

3) положи платне картице, предмете, исправе и документацију, трајне носаче података и средства за аутоматску обраду података – у оставу код Народне банке Србије или на друго одговарајуће место.

Привремено одузимање електронског новца из става 1. ове тачке врши се на основу решења Народне банке Србије којим се институцији електронског новца налаже да блокира рачун на коме се налази електронски новац из става 1. ове тачке и изврши принудни откуп тог новца, након чега институција електронског новца уплаћује новчана средства на рачун Народне банке Србије.

Привремено одузимање дигиталне имовине из става 1. ове тачке врши се на основу решења Народне банке Србије којим се ова имовина преноси на адресу дигиталне имовине под контролом Народне банке

Србије или се пружаоцу услуга повезаних са дигиталном имовином налаже да виртуелне валуте пренесе на налог Народне банке Србије отворен код пружаоца услуга повезаних са дигиталном имовином.

По привременом одузимању средстава и предмета из ст. 1. и 2. ове тачке, Народна банка Србије покренуће одговарајући поступак пред надлежним органом.

### **Онемогућавање контроле**

11. Сматра се да је субјект контроле онемогућио Народној банци Србије да изврши контролу у смислу ове одлуке ако не поступи у складу с тач. 8. и 9. ове одлуке, а нарочито ако онемогући овлашћеном лицу увид у пословне књиге и другу документацију или онемогући преглед предмета, просторија или других објеката или не дозволи привремено одузимање девиза, ефективног страног новца, чекова и готовине у динарима, електронског новца, дигиталне имовине, платних картица, предмета, исправа или документације из тачке 10. ст. 1. и 2. ове одлуке.

У случају из става 1. ове тачке, овлашћено лице сачињава записник о онемогућавању контроле.

12. Ако овлашћени мењач онемогући вршење контроле у смислу тачке 11. став 1. ове одлуке – Народна банка Србије, на основу записника из става 2. те тачке, може донети решење из члана 39в став 2. тачка 4) Закона, о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или свим мењачким местима.

Ако у поступку контроле мењачког пословања овлашћеног мењача не донесе решење из става 1. ове тачке, односно ако не одузме овлашћење за обављање мењачких послова (у даљем тексту: овлашћење) у складу с тим ставом – Народна банка Србије може донети решење из члана 39б став 3. Закона, којим се овлашћеном мењачу изриче мера привременог одузимања овлашћења за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или на свим мењачким местима у периоду до 30 радних дана.

13. На обавезе овлашћеног мењача у случају одузимања овлашћења из тачке 12. ове одлуке сходно се примењују одредбе тачке 26. ове одлуке.

### **Записник о контроли и други акти**

14. Овлашћено лице дужно је да о извршеној непосредној контроли сачини записник (у даљем тексту: записник о контроли).

Записник о контроли садржи нарочито: датум сачињавања тог записника, предмет контроле и значајне податке који се односе на тај предмет, налаз о утврђеном чињеничном стању и потпис лица које је сачинило записник о контроли.

Народна банка Србије субјекту контроле доставља записник о контроли, на који он може дати примедбе у року од пет радних дана од дана пријема тог записника.

Субјект контроле доставља примедбе на записник о контроли, с доказима, које је потписало овлашћено лице тог субјекта.

Ако су записником о контроли констатоване неправилности у обављању мењачких послова које могу утицати на пословање банке с којом овлашћени мењач има закључен уговор о обављању мењачких послова и на њихов уговорни однос, а нарочито ако су те неправилности у вези са спречавањем прања новца и финансирања тероризма, уплатом готовине на рачун код банке, продајом ефикасних банци и сл. – Народна банка Србије доставља банци обавештење о тим неправилностима.

На поступање банке и њених запослених у вези са обавештењем из става 5. ове тачке сходно се примењују одредбе тачке 28. ове одлуке.

15. Ако провером примедба из тачке 14. став 4. ове одлуке утврди да је чињенично стање битно различито од оног које је наведено у записнику о контроли из тог става, Народна банка Србије сачињава допуну тог записника (у даљем тексту: допуна записника), која се доставља субјекту контроле у року од пет радних дана од дана пријема тих примедба.

Народна банка Србије може и непосредно код субјекта контроле проверити наводе изнете у примедбама из ове тачке.

16. Народна банка Србије неће разматрати примедбе субјекта контроле на записник о контроли које се односе на промену чињеничног стања насталу након периода за који је извршена контрола (пресечни датум), али их може узети у обзир при изрицању прописаних мера и новчаних казни.

Ако достављене примедбе на записник о контроли нису основане, ако се њима битно не мења контролом утврђено чињенично стање, односно ако оне не утичу на промену налаза утврђених неправилности – Народна банка Србије о томе сачињава службену белешку и доставља је субјекту контроле у року од пет радних дана од дана пријема тих примедба.

17. Народна банка Србије у било ком тренутку може да изврши исправку записника о контроли и уклони техничке грешке и друге очигледне нетачности. Исправка записника о контроли доставља се субјекту контроле.

18. Народна банка Србије доноси решење о обустави поступка контроле у следећим случајевима:

- 1) ако записником о контроли нису утврђене неправилности;
- 2) ако субјект контроле у прописаном року својим примедбама основано оспори све налазе из записника о контроли.

Народна банка Србије може донети решење о обустави поступка контроле и ако су записником о контроли утврђене мање значајне неправилности, односно ако је субјект контроле у прописаном року својим примедбама основано оспорио део налаза из записника о контроли тако да су преостале мање значајне неправилности, за које није изречена писмена опомена из члана 39б став 1. Закона.

Решење из ове тачке доставља се субјекту контроле.

### **Мере и новчане казне које се изричу у поступку контроле**

19. Ако је записником о контроли утврђено да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама Закона и/или прописа из тачке 2. ове одлуке – Народна банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу изриче једна од следећих мера:

1) писмена опомена из члана 39б став 1. Закона, која се изриче за мање значајне неправилности, односно неправилности које не утичу битно и непосредно на пословање овлашћеног мењача и не представљају ризик у његовом пословању;

2) налог из члана 39б став 2. Закона да своје пословање усклади са одредбама Закона и/или прописа из тачке 2. ове одлуке, који се изриче за неправилности које битно и непосредно утичу на пословање овлашћеног мењача и које би могле представљати ризик у његовом пословању ако се не отклоне;

3) привремено одузимање овлашћења за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или на свим мењачким местима, у периоду до 30 радних дана, из члана 39б став 3. Закона (које се изриче за неправилности које битно и непосредно утичу или би могле тако утицати на пословање овлашћеног мењача и које представљају значајан ризик у његовом пословању, или у случајевима из члана 39в став 2. Закона у којима овлашћење није одузето у складу с тим чланом) – у ком

случају се на обавезе овлашћеног мењача сходно примењују одредбе тачке 26. ове одлуке.

Решењем из става 1. ове тачке овлашћеном мењачу се налаже да, ако то није већ учинио, отклони утврђену неправилност, односно усклади своје пословање са одредбама Закона и/или прописа из тачке 2. ове одлуке и одређује се рок у коме је дужан да поступи по таквом налогу Народне банке Србије, као и рок у коме је дужан да Народној банци Србије достави извештај о отклоњеним неправилностима, са одговарајућим доказима, а који не може бити дужи од три радна дана од дана истека рока за отклањање утврђене неправилности.

Овлашћени мењач дужан је да поступи по решењу из става 1. ове тачке, на начин и у роковима утврђеним тим решењем.

Народна банка Србије проверава извршење налога из става 2. ове тачке увидом у достављени извештај и доказе из тог става.

Ради провере да ли је овлашћени мењач поступио по налогу из става 2. ове тачке, Народна банка Србије може извршити непосредну контролу мењачког пословања овог овлашћеног мењача.

Народна банка Србије може решењем из става 1. ове тачке изрећи и новчану казну овлашћеном мењачу и одговорном лицу у овлашћеном мењачу – правном лицу, као и лицима из члана 39б став 9. Закона, те одредити начин и рок за плаћање те казне и рок за достављање доказа о том плаћању, који не може бити дужи од три дана од дана истека рока одређеног за то плаћање.

Мере и новчане казне из ове тачке изричу се у складу с критеријумима из члана 39б став 8. Закона.

Решење којим се изриче новчана казна, након достављања овлашћеном мењачу, односно одговорном лицу у овлашћеном мењачу – правном лицу, односно лицима из члана 39б став 9. Закона – представља извршну исправу.

Лица из става 8. ове тачке дужна су да износ изречене новчане казне из тог става уплате на текући рачун Народне банке Србије – најкасније осам дана од дана достављања решења којим је та казна изречена.

Извршно решење о изрицању новчане казне представља основ за принудну наплату с рачуна овлашћеног мењача, односно правног лица или предузетника из члана 39б став 9. Закона, у складу са законом којим

се уређује принудна наплата на новчаним средствима на рачуну.

20. Ако се у поступку провере извршења налога из тачке 19. став 2. ове одлуке утврди да су ти налози извршени на начин и у року који су утврђени решењем из тог става – овлашћено лице о томе сачињава службену белешку.

Ако се провером извршења налога из става 1. ове тачке утврди да ти налози нису извршени на начин и у року који су утврђени решењем из тог става – Народна банка Србије може донети решење о одузимању овлашћења из тачке 21. став 2. ове одлуке.

21. Народна банка Србије доноси решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или на свим мењачким местима овлашћеном мењачу и у случају да у поступку контроле утврди следеће:

- 1) да је овлашћени мењач престао да испуњава услове за обављање мењачких послова предвиђене Законом и прописом Народне банке Србије;
- 2) да овлашћени мењач није почео с радом у року од 30 дана од дана пријема овлашћења;
- 3) да је овлашћење издато на основу неистинитих и нетачних података;
- 4) да овлашћени мењач без оправданог разлога не обавља мењачке послове у трајању дужем од пет радних дана.

Народна банка Србије може донети решење из става 1. ове тачке и када утврди следеће:

- 1) да је овлашћени мењач теже повредио одредбе Закона и/или прописа донетих на основу Закона, а узимајући у обзир околности из члана 39б став 8. Закона;
- 2) да овлашћени мењач није поступио у складу с налогом Народне банке Србије из тачке 19. став 2. ове одлуке;
- 3) да овлашћени мењач не поступа у складу с прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- 4) да је овлашћени мењач Народној банци Србије, односно овлашћеном лицу онемогућио обављање контроле, односно увид у пословне књиге и другу документацију или приступ мењачком месту, односно преглед предмета, просторија или других објеката који су у вези са обављањем мењачких послова и/или да није дозволио привремено одузимање ефективног страног новца, чекова и других хартија од вредности, готовине у динарима, електронског новца, дигиталне имовине, платних картица, предмета, исправа и документације.

Народна банка Србије може решењем из ст. 1. и 2. ове тачке изрећи и новчану казну овлашћеном мењачу, као и одговорном лицу у овлашћеном мењачу, у ком случају се сходно примењују одредбе тачке 19. ст. 6. до 10. ове одлуке.

Народна банка Србије доноси решење о одузимању овлашћења и ако јој овлашћени мењач у писменој форми поднесе захтев за престанак обављања мењачких послова и достави доказе да је поступио у складу с прописом којим се ближе уређују услови и начин обављања мењачких послова из члана 39. став 6. Закона.

Народна банка Србије може решењем из ст. 1, 2. и 4. ове тачке наложити овлашћеном мењачу да предузме одређене радње ради испуњавања обавеза у вези са одузимањем овлашћења, односно у вези с престанком обављања мењачких послова, при чему одређује и рокове за предузимање тих радњи и рок за достављање Народној банци Србије извештаја о предузетим радњама, са одговарајућим доказима.

Народна банка Србије проверава извршење налога из решења из става 5. ове тачке увидом у извештај са доказима из тог става.

Ако се провером извршења налога из става 5. ове тачке утврди да су ти налози извршени на начин и у року који су утврђени решењем из тог става – овлашћено лице о томе сачињава службену белешку.

22. Ако утврди да овлашћени мењач није поступио у складу с налогом из решења из тачке 21. став 5. ове одлуке, Народна банка Србије може посебним решењем у складу с чланом 46г став 1. Закона изрећи новчану казну субјекту контроле и одговорном лицу у њему и одредити начин и рок за њено плаћање, као и рок за достављање доказа о плаћеној новчаној казни, који не може бити дужи од три дана од дана истека рока одређеног за то плаћање.

Новчана казна из става 1. ове тачке изриче се у складу с критеријумима из члана 46г став 6. Закона.

Решење из става 1. ове тачке, након достављања овлашћеном мењачу и одговорном лицу у њему, представља извршну исправу.

Лица из става 1. ове тачке дужна су да износ новчане казне из тог става уплате на текући рачун Народне банке Србије – најкасније осам дана од дана достављања решења из тог става.

Извршно решење о изрицању новчане казне представља основ за

принудну наплату с рачуна овлашћеног мењача – правног лица, односно предузетника, у складу са законом којим се уређује принудна наплата на новчаним средствима на рачуну.

Решењем из става 1. ове тачке Народна банка Србије налаже овлашћеном мењачу да поступи у складу с налогом из решења из тачке 21. став 5. ове одлуке.

Ако овлашћени мењач није поступио у складу с налогом из решења из тачке 21. став 5. ове одлуке, Народна банка Србије може поново донети решење из става 1. ове тачке.

23. Примерак решења из тачке 19. став 2. ове одлуке којим се овлашћеном мењачу налаже да отклони неправилности у обављању мењачких послова које могу утицати на пословање банке с којом има закључен уговор о обављању мењачких послова и на њихов уговорни однос, као и примерак решења о одузимању овлашћења из тачке 19. став 1. одредба под 3), тачке 20. став 2. и тачке 21. ове одлуке – доставља се истовремено и банци, односно банкама с којима овлашћени мењач има закључен уговор.

На поступање банке и њених запослених у вези с решењима из става 1. ове тачке сходно се примењују одредбе тачке 28. ове одлуке.

24. Ако је записником о контроли утврђено постојање неправилности у примени Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма и прописа донетих на основу тог закона, Народна банка Србије предузима и мере из члана 104. тог закона, у складу с критеријумима из члана 104а тог закона, а може предузети и мере и изрећи казне из Закона ако оне нису предвиђене Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

25. Одредбе тач. 19, 23. и 24. ове одлуке, изузев тачке 19. став 1. одредба под 3) ове одлуке, примењују се и на јавног поштанског оператора, као и на одговорно лице у јавном поштанском оператору.

### **Обавезе овлашћеног мењача у случајевима одузимања овлашћења**

26. Када Народна банка Србије донесе решење из тачке 19. став 1. одредба под 3) и тачке 21. ст. 1. и 2. ове одлуке о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова на одређеном мењачком месту овлашћеном мењачу који има више мењачких места – тај овлашћени мењач дужан је да одмах по пријему овог решења, а најкасније првог наредног радног дана мењача, сав ефективни страни новац и сву

готовину у динарима с тог мењачког места пренесе на мењачко место које наставља с радом или да сав ефективни страни новац с тог мењачког места прода банци, односно банкама с којима има закључен уговор, а динаре добијене том продајом, као и готовину у динарима с тог мењачког места, уплати на свој текући рачун код банке, односно банака.

Изузетно од става 1. ове тачке, овлашћени мењач који мењачке послове обавља на више мењачких места, а коме је решењем из тачке 19. став 1. одредба под 3) и тачке 21. став 2. одредба под 4) ове одлуке привремено, односно трајно одузето овлашћење за обављање мењачких послова на једном мењачком месту због онемогућавања контроле на том мењачком месту – дужан је да одмах по пријему тог решења, а најкасније првог наредног радног дана мењача, сав ефективни страни новац с тог мењачког места прода банци, односно банкама с којима има закључен уговор, а динаре добијене том продајом, као и готовину у динарима с тог мењачког места, уплати на свој текући рачун, те да то решење истакне на видно место на том мењачком месту.

Када Народна банка Србије донесе решење из тачке 19. став 1. одредба под 3) и тачке 21. ст. 1. и 2. ове одлуке о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова овлашћеном мењачу који има једно мењачко место, за то мењачко место, односно овлашћеном мењачу који има више мењачких места, за сва мењачка места – тај овлашћени мењач дужан је да одмах по пријему овог решења, а најкасније првог наредног радног дана мењача, сав ефективни страни новац с тих мењачких места прода банци, односно банкама с којима има закључен уговор, а динаре добијене том продајом, као и готовину у динарима с тих мењачких места, уплати на свој текући рачун.

Овлашћени мењач дужан је и да одмах по пријему решења о одузимању овлашћења из тачке 19. став 1. одредба под 3) ове одлуке, то решење истакне на видно место на оним мењачким местима за које му је привремено одузето овлашћење.

Доказе о извршењу наложених обавеза из ст. 1. до 4. ове тачке овлашћени мењач дужан је да писмено достави Народној банци Србије одмах, а најкасније првог наредног радног дана од дана тог извршења.

27. На проверу извршења налога из тачке 26. ст. 1. до 4. ове одлуке, коју спроводи Народна банка Србије, сходно се примењују одредбе тачке 19. ст. 4. и 5. ове одлуке.

### **Тајност података у вршењу контроле**

28. Подаци које овлашћено лице и друго лице ангажовано у поступку

контроле мењачког пословања у смислу ове одлуке на било који начин сазна а који се односе на контролу пословања субјекта контроле, као и документи који садрже такве податке, укључујући и мере и новчане казне – одређују се и штите као тајни подаци са ознаком степена тајности „ПОВЕРЉИВО“ или „ИНТЕРНО“, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Лица из става 1. ове тачке дужна су да податке и документе из тог става чувају као тајне податке, односно не могу их учинити доступним трећим лицима, осим у случајевима прописаним законом.

Обавеза чувања тајности података за лица из става 1. ове тачке не престаје ни након престанка радног односа, односно ангажовања у Народној банци Србије, као ни након престанка другог својства на основу ког су та лица остварила приступ подацима из тог става.

Изузетно од става 2. ове тачке, Народна банка Србије може податке и документе из става 1. ове тачке учинити доступним домаћим и страним контролним органима, под условом да их ти органи користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

Објављивање података из става 1. ове тачке изражених у збирном облику, тако да се на основу њих не може утврдити идентитет субјекта контроле – не сматра се повредом обавезе чувања тајности података.

### **Прелазне одредбе и завршна одредба**

29. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о ближим условима и начину вршења контроле мењачког пословања („Службени гласник РС“, бр. 84/2018, 34/2022, 47/2022 и 39/2023).

30. Поступци контроле мењачког пословања започети до 14. марта 2025. године окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

31. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ИО НБС бр. 23  
9. маја 2025. године  
Београд

Председавајућа  
Извршног одбора Народне банке Србије  
Г у в е р н е р  
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.